

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De esu pomi [et] statu post p[e]cc[at]u]m ca. xxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

Rat aut vterqz

e nud^o: nec erubescabant. Nihil pu-
tabat velandū: qz nihil senserat re-
frenandū: sicut nō erubescim^o si quis viderit
manus et caput et pedes nros Inordinatus
em̄ mos^o membroz sp̄a facit pudenda. Sic
et pueri si videant pudenda eoz non erube-
scūt: qz bñficio etatis motū erubescibile nō
dum senserūt q̄ pudendus est et inordinat^o:
q̄a nō sine peccato fit nisi raro spe prolis ex-
cusati s: cū tñ excusari pōt a peccato: rubo-
re carere non pōt. Vñ sc̄tus Zacharias cum
sanctā elisabeth cognosceret ad gignenduz
sanctū p̄cursorē dñi: tñ videri noluit. Et qz
busdam h̄c visum est deū p̄cepisse vtriqz de
abstinentia pomi: licet p̄occupatū sit.

De suggestione serpentis siue demonis,
Caplm. XXI.

Erpēs erat calli

s d̄ior cunctis animantibz terre: et
naturalibz: et incidēter. Incidēter:
qz plen^o erat demone. Lucifer em̄ defectus
a paradiso spiritū: inuidit hominibz q̄ eēt in
paradiso corpoz, sciens si faceret euz trans-
gredi. q̄ et ille eijceret. Timens vero depre-
bendia vtro: mulierē min^o puldam et cereā
in vitū flecti aggressus est. Et h̄ p̄ serpente:
quia tūc serpens erectus est vt homo: qz in
maledictōe p̄stratus est: et adhuc vt tradit
phareas erect^o incedit. Elegit etiā quoddam
gen^o serpentis (vt ait Beda) v̄rgineū vultuz
habēs: q̄a similia silibus applaudūt: et mo-
uit ad loquenduz linguā ei^o: tamē nesciētis:
sicut et p̄phanaticos et energūinos loquit̄
nescientes: et ait. Cur p̄cepit vob de^o vt non
comederetis de omni ligno paradisi. id ē vt
comederetis de ligno: sed nō de omni Que-
rit vt ex responsione occasionem inueniat di-
cendū ad qd̄ venerat. Et sic factū est. Cū enī
quasi dubitādo dixit mulier. ne forte moria-
mur: q̄a dubitās ad quālibet parte de facili
flectit: vñ secur^o de impatione ait. Nequaquā
morlemini: imo de^o nolens vos similari ei in
sciētia. et sciens qz cū comederet̄ ex ligno h̄:
eritis sicut dñi scientes bonū et malū: q̄si in-
uidus p̄hibuit. Et elata mulier volēs simi-
lari deo: acquieuit.

De esu pomi et statu post peccatū,
Caplm. XXII.

Adit quoqz mu-

v lier pus q̄ lignū esset pulcrū vlt^o
suū mundū: et ex odore vel tactu
notās qz ad vescendū suauē. comedit: dedit
qz vtro suo: forte p̄monēs s̄bis p̄suasibilibz
q̄ transit legislator breuitatē causa. Qui et ei
facile addeuit: qz cū crederet pus mulierem
statim moriturā iuxta s̄bū dñi: et vidisset nō
fuisse mortuā: dictum h̄ a dño estimauit q̄si
tñ ad terrore: et comedit. Et aperti sunt ocu-
li eoz. i. visu tale quid p̄ceperūt: qd̄ nō ante
discōueniētia. i. nuditatis. Vel non de ocu-
lis corpis intelligendū est cum dictū sit. Ad-
dit mulier lignū rē. Nō em̄ accesserat ad li-
gnū q̄si palpones. S; oculos eoz dicim^o cō-
cupiscentiā et cognitionē ei^o. Erāt em̄ in eis
naturales mot^o p̄cupiscentie: sed rep̄ssi et clau-
si vt in pueris vsqz ad pubertatē: et tunc tāqz
riui aperti sūt et ceperūt moueri et diffundi
q̄s cū pus in se esse nō sensissent: tūc expti sūt
et cognouerūt eos. Et sicut inobediētes fue-
rūt suo sup̄iori: sic et mēbra ceperunt moueri
s̄ suū sup̄ius. i. rationē. Et p̄mū motū cōcu-
piscētie cōtrariū rōni senserūt in genitalibz
et sua contra se moueri videntes erubuerunt.
Vnde et illa pudenda dicta sunt. Letera qd̄
membra ad nutū hominis stant aut mouentur:
pudēda nō. Quia s̄o hec est porta p̄paginā
et inobediētia mēbroz: q̄si signū inobediētie
parentū scriptū est in porta. Et cognouerunt
se nudos. i. discōuenire pudēda. i. erubuerūt
videri pudēda. Tñ ioseph^o tradit scientiaz
cognoscēdi se nudos: et intelligēdi p̄fusiones
suā: habuisse ex esu ligni: q̄i h̄c effectū natu-
raliter habētis dicens. Ista namqz plantatio
causa acuminis erat et intellectus.

De maledictionibz serpentis vtri et mulieris
Caplm. XXIII.

Inc fecerūt si

e bi perizomata. id ē succinctoria
q̄si brachias breues vt capestria
Nec sine cā d̄ folijs si-
cum: qz de succo eoz id ē femoralia d̄ cam-
rū si terat caro hoīs pania vbi hoīs cur-
inuncta statū ibi sen- sores sūt vt expedit
tit voluptatis pruri- us currant,
ginē: vt q̄si p̄ h̄ osten-
sum sit: qz pruriginē voluptatis taz in carne
senserant: q̄ prurigo designat pruriginēz voz